

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

121

Jaargang 31
maart 2024

RADIUS
NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

Van de redactie

Henk de Rijk

De winter is bijna voorbij dus het draaien in de werkplaatsen wordt weer wat minder.

Het eerste nummer van jaargang 31, wat betekent dat wij dit jaar ons 30 jarig jubileum vieren met de houtdraaidag in de mooie omgeving van het Aboretum in Doorn, meer informatie daarover vindt u op pagina 23.

Met ingang van het nieuwe jaar ook een nieuwe uitstraling van uw magazine, Wij hoorden regelmatig dat met de vorige ondergrond de werkstukken niet goed tot uiting kwamen en wij hopen dat dit nu beter het geval is. Onze redacteur Flip van der Waerdts heeft weer een aantal interessante interviews kunnen afnemen en we doen daar uitgebreid verslag van. Wij hopen voor iedereen weer iets moois te bieden en jullie daarmee op nieuwe ideeën te brengen.

Graag ook uw aandacht voor de bestuursafdeling hiernaast waarin Bert Dusseljee belangrijke informatie verstrekt over onze vereniging. Veel leesplezier.

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuursafdeling	3
Om de vorm	4
Op bezoek bij Anton Kreileman	7
Spijt aqls je iets verkoopt	9
Houtdraaimuseum Aiguines	15
Schalen draaien Eddy Nijssen	19
Jubileum Radius in Doorn	23
Op bezoek bij Teunis Harskamp	24
Flevodames	27
Uithollen van onderaf	29
Een schuurschijf op de draaibank	33
Ingezonden werkstukken	35
Verenigingsnieuws	36
Colofon	39

Foto omslag:

Segment vaas met Indianensymbolen
Anton Kreileman

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 122: 15 april 2024

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op.

Noch de Vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

De algemene ledenvergadering.

De belangrijkste bijeenkomst van een vereniging is wel de algemene ledenvergadering, de ALV. Op deze vergadering legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en vraagt zij aan de leden of zij akkoord kunnen gaan met de plannen voor het komende jaar.

Ook dit jaar was er lof over de verantwoording van de financiën en de uitvoering van het jaarplan. Ook konden de leden zich vinden in het voorstel om de contributie voor het jaar 2025 niet te verhogen. Wel heeft het bestuur aangekondigd dat hiermee wel het maximaal haalbare is bereikt. Voor 2026 zal de contributie naar alle waarschijnlijkheid wel verhoogd moeten worden. Op zich is dat wel bijzonder, in een tijd waarin de inflatie behoorlijk is opgelopen heeft de vereniging door zuinig aan te doen de kosten gelijk weten te houden.

Toch zijn er ook somberheden te melden. Na het vertrek van de penningmeester en de secretaris, die beide hartelijk zijn bedankt voor hun inzet door uw voorzitter, blijft er nu een kleiner bestuur achter. Het penningmeesterschap wordt ingevuld door Jurriaan Kalkman, die ook al de ledenadministratie onder zijn hoede heeft, en het secretariaat komt in handen van de voorzitter. Wij hopen tijdelijk, maar u als lid zult begrijpen dat het bestuur minder actief kan zijn.

Voor het komende jaar vervallen ook de functies van voorzitter en penningmeester. Als ook deze functies niet meer kunnen worden ingevuld, is de vereniging feitelijk tot stilstand gekomen. Een somber vooruitzicht.

Heeft u echter het idee dat u wel iets meer zou willen doen, maar aarzelt u nog omdat u niet weet wat u te wachten staat, loop dan eens een keer mee met het bestuur. Wij leggen graag uit wat een bepaalde functie inhoudt. Wie weet komen we tot overeenstemming.

Maar genoeg gesomberd.

Er staat ons een heel leuk lustrum te wachten. Op 8 juni zullen we dat vieren in de botanische tuin van Doorn, het Nationaal Bomenmuseum Gimborn. We kunnen eigenlijk geen symbolischer plek bedenken voor ons lustrum.

Tot slot wens ik een ieder weer een prachtig jaar toe met veel mooie werkstukken.

Bert Dusseljee

OM DE VORM leven en werk van Maria van Kesteren

Houtdraaister Maria van Kesteren (1933-2020) maakte werk dat zich van elk ander houtdraaiwerk onderscheidt. Het is stil, minimalistisch, onnadrukkelijk en loepzuiver van vorm. De houtnerf schilderde ze weg. In haar tijd was ze een succesvolle kunstenaar met exposities in Het Stedelijk Museum in Amsterdam, het Booymans van Beuningen in Rotterdam maar ook in de Verenigde Staten en Japan. Stichting Vormgeving in Hout vond haar werk een boek waard. Hiervoor voerde ik tientallen gesprekken met haar, over haar leven, haar werk en over hoe ze tegen de wereld en tegen vormgeving aankeek. Deze gesprekken resulteerden in het boek *Om de Vorm*. Hieronder twee citaten uit dit boek.

'Iedere dag doe ik indrukken op, die me sterk raken. Bij mij zijn het vooral visuele indrukken. Als kind al vond ik een stoeprand die de bocht omgaat een prachtig iets. Stratenmakers hebben sowieso mijn warme belangstelling. Ik stop er voor. Ik observeer ze zonder dat ze het in de gaten hebben. Een mooi beroep, zoals ze die stenen in een patroon plaatsen. Het gaat zo snel en dan die hamer, dat geluid dat zich steeds herhaalt, ik vind dat heel rustgevend.

Interessante en aantrekkelijke vormen ervaar ik het sterkst in kunst, maar er is niet veel voor nodig, ga gewoon naar buiten. Je moet nieuwsgierig zijn en je concentreren. Een lantaarnpaal, een punaise, een mooi gesnoeide struik, een gaatje in de grond of een autoband kunnen al ongelooflijk boeiend zijn om naar te kijken.'

'Wat je ternauwernood waarneemt, dát is spannend. Door de randen van een vorm iets 'af te zoeken' komt een massieve vorm een fractie van de grond. Daardoor ontstaat er een schaduw, hoe minimaal ook, zodat je de onderkant ervaart, hoewel je die niet direct ziet.'

Als u de jubileum dag op 8 juni bezoekt, kunt u het boek tegen een gereduceerd tarief aanschaffen. Naast haar ideeën over vormgeving en een paar mooie biografische schetsen staan er natuurlijk talloze foto's van haar werk in.

Ik hoop u daar te ontmoeten.

Marije Verbeeck.

Op bezoek bij

Anton Kreileman meestersegmentdraaiër

Flip van de Waerd

Van onze hoofdredacteur Henk de Rijk kreeg ik een foto doorgestuurd van een 'open' segmentvaas. De foto was gemaakt tijdens de Open Dag Hout in Zutphen. 'Met die collega moet je een keer een afspraak maken' was het vriendelijke en dus niet te weigeren verzoek van Henk.

Dus de telefoon gepakt en meteen een afspraak gemaakt om Anton Kreileman in Lemelerveld te ontmoeten. Deze keer zijn we met z'n tweeën gegaan. Ik hou van droog hout om te bewerken en hond Skot van nat hout. Na een mooie maar mistige wandeling op de Lemelerberg, belden we aan bij Anton. Het huis van Anton kun je niet missen, want waar anderen geraniums voor de ramen hebben – en er misschien wel de hele dag achter zitten

– staan bij Anton fraaie objecten van segment-draaiwerk voor de ramen. Bij binnenkomst kun je al direct zien dat Anton een actief leven heeft; het hele huis staat vol met houten objecten. Van een fraaie eigen-gemaakte tafel tot houten schilderijen, lampen, vazen, te veel om op te noemen.

de ambachtsschool de opleiding Timmeren gevolgd en heeft vervolgens vier jaar bij een aannemersbedrijf gewerkt. Later heeft hij met zijn broer een auto- en schadebedrijf opgezet, dat hij later jarenlang alleen heeft voortgezet.

Er rijden nog veel mensen rond Lemelerveld in een door Anton verkochte Daihatsu, misschien is er zelfs wel eentje bij met een houten stuur.

Na zijn pensionering werd hij meer actief in het houtdraaien en met zijn 83 jaar is hij al 14 jaar lid van Radius en de Veluwedraaiers. In de AktieRadius mist hij wel eens de uitleg hoe sommige werkstukken gemaakt worden. Dus een leermomentje voor de redactie om daar meer aandacht aan te besteden.

In sappig dialect en onder genot van een bakje heerlijke koffie vertelt Anton hoe zijn hobby zich heeft ontwikkeld. Hij heeft op

Na een paar lessen snijdend draaien is hij begonnen met het maken van vazen en schalen. Dit ging letterlijk met vallen en opstaan. Eens vloog een stuk hout tegen zijn pacemaker waardoor hij flauwviel! Later bleek dat er een deuk in de pacemaker zat... Gelukkig werkte die pacemaker nog, net als de Pontiac van Wim van Est bij de Tour in 1951.

Ook na dit incident heeft zijn vrouw zijn hobby altijd gesteund en bewonderd.

De stukken die Anton maakt zijn nooit in de

ontwerp is ook de keuze van de houtsoorten heel belangrijk. Anton heeft een rijke verzameling houtsoorten, maar daarover later meer.

Hij gebruikt meestal de 16 mm rechte guts en een kleine zwanenhalsguts en hij draait op ongeveer 2000 toeren. Zijn ervaring is dat dan klapperen bij uithollen veel minder voorkomt.

Bij elk werkstuk geeft Anton uitleg hoe hij het gemaakt heeft. Bijvoorbeeld een superdunne lampenkap van kastanje hout met 'kromme' vormen, een 'open' lampenkap met meer dan 1300 stukjes en werkstukken met pyrografie. Kortom; veel te veel voor dit artikel.

Zijn grote trots is een vaas van zeker 70 cm hoog met daarin de tekens van indianenstammen. Hoe maakt Anton zijn werkstukken, wat is het geheim van deze houtsmid?

verkoop gegaan. Mensen zien er helaas de waarde niet van in. En dat is jammer, want er zijn juweeltjes bij.

Overstappen van regulier draaiwerk naar segmentwerk was niet zo heel eenvoudig. Bij segmentwerk luidt het ontwerpaspect heel nauw. Langzaamaan heeft Anton ook de nodige apparatuur aangeschaft zoals een goede vlak- en vandiktebank, schaafbank en een figuurlintzaag.

Zijn inspiratie heeft hij bijvoorbeeld gehaald uit een bezoek aan Sint-Petersburg en Moskou (Anton reisde de zogenaamde 'Gouden Ring'-route af in Rusland). Naast een goed

Hij start voor de complexe werkstukken met het maken van een ontwerp op de computer of een schets op papier. Het softwarepakket heet Ringmaker 3.0. Als het idee op papier staat, gaat Anton naar zijn werkplaats.

Zijn werkplaats is al net zo indrukwekkend als zijn werkstukken. Het lijkt wel op de keuken van een 3-sterren restaurant. Alles staat netjes geordend en alles is super schoon (zou hij dat gedaan hebben vanwege het interview?). De werkplaats beschikt over vloerverwarming, een geïntegreerd stofafzuigsysteem en vele verborgen kastjes voor onder andere de gutsen.

De ontwerpfase

Allereerst toont hij daar zijn zelfontwikkelde en -gebouwde ornamentdraaibank. Een ornamentdraaibank draait heel langzaam. Dit type draaibank werd vroeger met name in Engeland en Rusland gebruikt door de adel. Hij heeft bij de bouw van deze draaibank wel wat hulp gehad van een Belgische mijnbouwingenieur die op zijn 35e met pensioen ging.

Anton's prachtige werkplaats

Ten tijde van mijn bezoek was Anton een schaal met bloemmotief aan het maken. Hij heeft om de bloemblaadjes te maken zelf mallen ontwikkeld om het zaag- en freeswerk vooraf te vereenvoudigen.

Ontwerp en mallen bloemmotief

Houtvoorraad op de werkplaatszolder

Aangezien Anton een groot aantal verschillende houtsoorten gebruikt, moet hij wel over een redelijke voorraad hout beschikken. Op de vraag of ik die mag zien, neemt hij me mee naar de zolder van de werkplaats. Wat ik daar zie maakt me nog sprakeloz; tientallen soorten hout, netjes geordend en tegen uitdrogen beschermd!

Na het bezoek aan de werkplaats drinken we nog een kop koffie en gaan Skot en ik weer huiswaarts. Het was een bijzonder interessant bezoek aan een allervriendelijkste en bovenal professionele houtdraaicollega.

Kijk voor meer info over ornamentendraaibanken op <https://lindowmachineworks.com/lindow-rose-engine-menu/>.

Bericht uit de werkplaats

Spijt als je iets verkoopt

Adrie Bezemer

Ik dacht: ik word een dagje ouder, wordt het niet eens tijd om de grote draaibank te verkopen? Ik draaide voor een bedrijf uit de Achterhoek wel eens wat grote tafelpoten met een diameter van 30 cm en 75 cm lang. Het waren behoorlijk zware blokken. Ze vroegen me of ik meer van deze tafelpoten wilde draaien, 10 stuks tegelijk.

Ik zei gelijk: daar begin ik niet aan! Ze vonden dat heel jammer en vroegen: wil jij dan de draaibank niet aan ons verkopen en ons met twee personen twee dagen les geven om deze poten zelf te leren draaien? Ik zei dat ik daar eens over moest nadenken.

Uiteindelijk heb ik toch besloten om dat te doen. Ik heb toen twee personen twee dagen les gegeven en dat ging goed. Ze hebben op een zaterdag de draaibank en de nodige onderdelen opgehaald. Ja, het ging wel aan mijn hart toen de draaibank opgehaald werd.

Na een week zei ik tegen mijn echtgenote: ik ga weer een grote draaibank kopen. Het viel echter nog niet mee om een geschikte bank te vinden. Maar ik kreeg hulp van Henk de Rijk, onze redacteur van de AktieRadius. Die kwam een keer bij me langs, en toevallig had hij van een houtdraaiër uit Didam – de heer Van Geel – de vraag gehad of hij niet iemand wist die een draaibank wilde kopen. Henk gaf me het telefoonnummer van de heer Van Geel, die ik nog diezelfde dag heb gebeld. We kwamen heel snel tot overeenstemming.

Op een zaterdagochtend ben ik met mijn drie zonen naar Didam gereden, om daar de draaibank op te halen. Met twee auto's konden we het geheel meenemen, maar we hebben eerst een lekker bakje koffie gedronken. De heer Van Geel had er ook veel moeite mee om zijn draaibank en meerdere machines weg te doen, maar zijn gezondheid liet het gebruik ervan helaas niet meer toe.

In mijn draaiër had ik al een onderstel gemaakt, dus vanuit de auto hebben we gelijk de draaibank

op het onderstel geplaatst en draaien maar! Ik was echt in mijn nopjes.

De maandag erna heb ik direct een grote open-gewerkte en gebrande schaal gedraaid.

Voor het maken van die schaal was dit mijn werkwijze:

Foto 1 Eerst een uitslag op papier gemaakt.

Foto 2 Ook weer van afvalhout; beuk, 60x60 mm, gekregen van een dorpsgenoot. Verlijmd voor het bovenstuk 42x42x6 cm. Zodanig verlijmd dat er zo min mogelijk kopshout in het zicht komt.

Foto 3 Voor het onderstuk, net als het bovenstuk, afm. 30x30x6 cm.

Foto 4 en 5 Het bovenstuk rond 42 cm zagen en een sparing maken van rond 25 cm.

Foto 6 Het onderstuk rond 30 cm zagen.

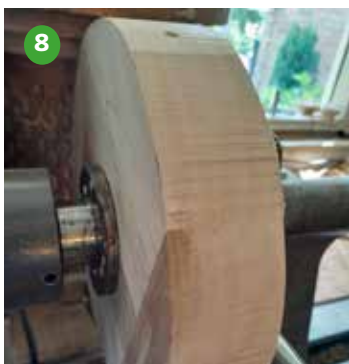

Foto 7 en 8 Op het onderstuk een schroefplaat schroeven, zodat je een kamer kunt draaien voor de opspankop op de onderzijde.

Foto 9 en 10 De vorm draaien van de onderzijde en een kamer draaien voor de opspankop.

Foto 11 en 12 De onderzijde opgespannen op de opspankop, daarna de bovenzijde vlakdraaien.

Foto 13 t/m 16 Het bovenstuk op het onderstuk lijmen, daarna de schaal uithollen.

Foto 17 en 18 De opspanning en de uitholling.

Foto 19 Als de schaal aan de binnenzijde uitgedraaid is, dan de vorm van de schaal aan de buitenzijde draaien. Wanddikte ca. 10 mm.

Foto 20 en 21 De zijkant belijnen in tweemaal vijf delen. Tussen deze lijnen hollen maken van ca. 4 mm diep.

Foto 22 en 23 Vanuit de holletjes aan de buitenzijde gaatjes boren van 8 mm.

Foto 24 en 25 Met de haakse houtlijper slijpen tot wederom een diepte van ca.4 mm zodat er 2 mm hout blijft staan. Een holletje slijpen over de gaatjes heen.

Foto 26 Zo gaat men de gehele schaal rond. Heel voorzichtig te werk gaan!

Foto 27 Met een loodgieters-brander de vezel verbranden zodat men een glad oppervlakte krijgt. Dit geeft ook gelijk een mooi effect.

Foto 28 en 29 De binnen- en buitenzijde geheel afgewerkt en behandeld met Danish Oil.

Van deze techniek staat een film op mijn website: <http://www.houtdraaiabezemer.nl>.

BAPTIST

1984 - 2024

Save the date jubileumshow Baptist Arnhem

Dit jaar bestaat Baptist Arnhem 40 jaar! Ter ere van dit jubileum organiseert Baptist op zaterdag 25 en zondag 26 mei 2024 de Baptist Weekendshow op Papendal in Arnhem. Het programma is bekendgemaakt en de ticketverkoop is gestart!

De Baptist Weekendshow

Houd de agenda vrij op 25 of 26 mei 2024 voor het grootste houtbewerkingsevenement in de geschiedenis van Baptist. Op deze show staan ruim 60 stands. Leveranciers uit de VS, Canada, Japan, meerdere Europese landen én uit Nederland presenteren zichzelf en geven productdemonstraties. Ook aanwezig zijn cursuscentra vanuit heel Nederland, ambachtsmannen en -vrouwen én diverse scholen. Het gehele weekend is er veel te beleven!

Ticketverkoop

Het programma is bekendgemaakt en de ticketverkoop is gestart.

Er zijn 2.500 tickets per dag beschikbaar. Op is op.

BAPTIST

WEEKENDSHOW

Meer informatie

Houd www.baptist.nl/weekendshow in de gaten om op de hoogte te blijven.

Fijnhout Drenthe

Leverancier van elke gewenste houtsoort

Direct uit voorraad leverbaar
ruim 80 soorten massief hout.

In onze ruime voorraad altijd
een grote keuze voor hout-
draaiers en instrumentbouwers

Klik op www.fijnhoutdrenthe.nl

Houthandel van der Horst BV - De Drentse Fijnhouthandel

Veilingstraat 46, 7833 HN Nieuw-Amsterdam
Telefoon: 0591 552504 - Fax: 0591 381910

E-mail: info@fijnhoutdrenthe.nl
www.fijnhoutdrenthe.nl

Bel voor een afspraak met Ton van der Horst: 06 50 50 1936

Houtdraai Winkel

**Eerst een keer proefdraaien?
Welkom in Dordrecht**

DRAAIBANKEN | BEITELS | AFWERKMIDDELEN | DRAAIKITS

WWW.HOUTDRAAIWINKEL.NL

Patersweg 53 Dordrecht | info@houtdraaiwinkel.nl

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max 3 personen) leer je op
een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen
en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 420.

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers
die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolgcurcus (4 x 4 uur) € 210.

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbou-
wen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie

Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP
Utrecht

Tel. 030 - 2513 684, info@christiaanjorg.com

www.christiaanjorg.com

Houtdraaimuseum in Aiguines Frankrijk

Gerrit van Suijdam

Tijdens onze voorjaarsvakantie dit jaar naar Zuid-Frankrijk hebben we Aiguines bezocht, een klein dorpje in de Gorges du Verdon. Dorp van de houtdraaiers sinds de 16 eeuw. Nog geen honderd jaar geleden leefde de bevolking van Aiguines van het houtdraaien. Het dorp had destijds meer dan 1000 inwoners, tegenwoordig nog 260 inwoners. Aiguines, een plaats die je bezocht moet hebben als hedendaagse houtdraaiër. Er is een houtdraaimuseum, een houtdraaischool en enkele houtdraaiateliers.

We beginnen in het museum. Daar wordt verteld waarom juist hier het houtdraaien geconcentreerd is. Vroeger werden hier uit de wortels van de buxus voor heel Frankrijk de houten jeu de boules-ballen gemaakt.

Waarom buxus?

Het is een boom die permanent bladeren heeft en die wel 600 jaar leeft, maar ook erg langzaam groeit. Ongeveer 1 cm in diameter en 50 cm hoogte per 10 jaar. Waarom trekt deze houtsoort de aandacht van de herders en de boeren van Aiguines?

- Allereerst is het hout er in flinke kwantiteit en het is gratis....
- Het gereedschap om te hakken en het transport zijn voorhanden en toegankelijk voor iedereen (houwzeel, zaag, touw....).
- Het is een vaste en extreem resistente houtsoort, te vergelijken met de massa van metaal.
- Het is tegelijkertijd erg mooi en prettig om aan te raken met zijn marmeren lijntjes en fijnkorrelige structuur, vergelijkbaar met dat van ivoor.

Buxus groeit hier – in de Gorges du Verdon – nog steeds volop, maar ook hier is de buxusmot actief, gezien het grote aantal dode boompjes die we onderweg gezien hebben.

De jeu de boules-ballen werden later voorzien van spijkertjes zodat ze langer mee gingen dan de houten exemplaren. De geslagen bal, 'Boules Cloutées', is de voorvader van onze huidige jeu de boules-bal. Ze zijn gemaakt van een houtgedraaide bal uit het wortelgestel van de buxus, beslagen met spijkertjes die de nodige ronde vorm en stevigheid geeft. Deze productie werd vanaf de 20e eeuw vanuit Aiguines door heel Frankrijk en zelfs verder geëxporteerd. Pas vanaf rond 1920 worden de jeu de boules-ballen van metaal vervaardigd. In het museum zijn vitrines met gebruiksvoorwerpen ingericht. Vroeger was houtdraaien een ambacht, terwijl vandaag veel meer aandacht uitgaat naar kunst- en siervoorwerpen. De verschillende houtsoorten worden op een heel mooie wijze gepresenteerd.

Meer informatie is te vinden op <https://museedestourneurssurbois.com>.

Na het museum pakken we een terrasje in het dorp en eten 'plate du jour', vandaag een heerlijk stukje bavette met salade en frietjes. Daarna bezoeken we verschillende ateliers, te beginnen bij Atelier du Barda. Olivier Housset, een enthousiaste houtdraaier en z'n Luikse partner leiden ons persoonlijk rond. Hij maakt mooie voorwerpen, waaronder heel bijzondere paddenstoelen bestaande uit twee verschillende houtsoorten. We kopen een exemplaar als blijvende herinnering. Zij maakt houten kettingen en tekent stripfiguren op stenen. Meer informatie is te vinden op Facebook: <https://www.facebook.com/atelier.duchalet>.

www.facebook.com/atelier.duchalet.

Daarna kijken we bij atelier Monnier waar twee dames druk aan het draaien zijn. Ook hier een winkeltje met fraaie werkstukken.

Naast dit atelier is nóg een houtdraaier, bezig om pennen te maken. Dat komt ons natuurlijk heel bekend voor...

Nu naar de houtdraaischool.

De school is niet open voor publiek, maar we krijgen op verzoek een korte rondleiding van de directeur zelf. Volgens hem is dit de enige echte houtdraaischool ter wereld. Dankzij giften van inwoners van Aiguines, maar ook dankzij de geschiedenis en enkele gepassioneerde houtdraaiers blijft dit ambacht bestaan in dit dorpje dat geconserveerd is in het verleden, maar ook

zal draaien in de toekomst. Voor meer informatie kijk op <https://escoulen.com>.

Het beroep is nu veranderd, het functionele aspect komt op de tweede plaats en maakt ruimte voor persoonlijke gevoelens, esthetiek... De ambachtsman is artiest geworden.

Het houtdraaien stond lang in een klassiek kader. Tegenwoordig maakt het houtdraaien een spectaculaire (r)evolutie door. Het uitwisselen tussen de draaiers in de verschillende landen neemt toe en draaiers inspireren elkaar. Ook zijn de draaibanken en gereedschappen sterk verbeterd.

Sinds 2012, het jaar van de opening van de gemeentelijke houtdraaiersschool, komen verschillende houtdraaiers – amateurs en beroepsdraaiers – naar Aiguines om zich verder te ontwikkelen en om mee te doen aan verschillende evenementen rondom het thema houtdraaien.

Het centrum is uitgerust met zestien houtdraaibanken en een grote verscheidenheid aan gereedschappen. De cursussen worden gegeven door erkende, internationale beroepshoutdraaiers vanuit de hele wereld die hun kennis en ervaring graag delen. Hoewel leren houtdraaien het doel is, is het belangrijk om eerst kennis te maken met het materiaal en te leren om te gaan met het gereedschap en niet te snel willen gaan. Hoe herkenbaar voor ons Veluwedraaiers!

Op deze school hebben veel bekende houtdraaiers hun opleiding gehad. De school bestaat ruim tien jaar. Dit wordt gevierd met een grootse reünie waarvoor alle houtdraaiers vanuit de hele wereld zijn uitgenodigd die hier in opleiding zijn geweest.

Nieuwe MIDI II Plus voor de introductieprijs

van € 1.269,- inclusief BTW

MEER INFO OVER WWW.DRECHSELBEDARF-SCHULTE.DE

Lintzagenopmaat.nl

U geeft de maat, wij lassen de lengte

Chroomstaal

Koolstofstaal

Hardpoint

- Gespecialiseerd in het maken (lassen) van lintzagen.
- Levering aan bedrijven en particulieren.
- Uitstekende kwaliteit lintzagen vanaf 6 mm breed en 0,36 mm dik.
- Levering lintzagen voor zagen van hout, kunststof en metaal.
- Lintzagen op voorraad, snel leverbaar.

Slijptechniek Beusichem
Beusichemsebroeksteeg 1
4112 PJ Beusichem

www.lintzagenopmaat.nl
info@lintzagenopmaat.nl
0345 - 501 501

Bericht uit de werkplaats (2)

Schalen draaien

Eddy Nijsen

Ik wil mij eerst even voorstellen; ik ben Eddy Nijsen, 56 jaar. Mijn vrouw Audrey en ik runnen sinds januari 2015 een bedrijfje met hout en houtproducten en online penkits en toebehoren. De passie voor hout is met de paplepel ingegeven, daar mijn vader een timmerbedrijf aan huis runde en ik zo vanuit bed de werkplaats in rolde.

De verslaving aan houtdraaien is ontstaan toen ik de gelegenheid kreeg om met leden van het openluchtmuseum Eynderhoof te Nederweert lessen te volgen bij de Limburgse tak van het Vlaams Gilde van Houtdraaiers te Genk. Later ben ik aanvullende themacursussen gaan volgen bij Ronald Kanne in Wehl. Eerst de beginnerscursus, toen de schalen- en de diep uitholcursus, vervolgens kleuren met Mick Hanbury en Phil Irons en later nog een themacursus met Jo Winter in Duitsland. Met Rien van Lieshout doe ik graag overleggen en een kopje koffie drinken. Mijn voorkeur gaat uit naar schalendraaien, liefst de grotere modellen. Maar op een vaas of urn kan ik mij ook uitleven, vooral als het hout betreft met slaap of een flinke burl. Van een item waar kleurtjes aan te pas komen ben ik ook niet vies. Zoals gezegd draai ik graag grote schalen in bijzondere houtsoorten. Ik zal hieronder uitleggen hoe ik die maak. Ik ben begonnen op een oude Record Power

DML 24X. Daar gingen geen grote houtstukken in, dus kocht ik later een Killinger KM 1500 SE. Daar kon ik in het begin goed mee uit voeren

omdat er met extra hulpstukken ook buitenbeds mee gedraaid kon worden. Later heb ik de Killinger KM 3100 SE gekocht. Buiten het bed draaien vereist meer aandacht

omdat je geen tegencenter kunt gebruiken, je draait dus niet tussen de centers. Het opspannen/klemmen van dunne schalen met

een zogenaamd binnenkamertje in plaats van de gebruikelijke tenon heeft mijn voorkeur. Het voordeel hiervan is dat je met dunner hout van bijvoorbeeld 6 cm toch een mooi gevormde schaal kunt draaien. Met een tenon verlies je houtdikte en bovendien moet je een tenon later vaak ook nog afdraaien. Ook een voordeel is dat je de achterzijde van de schaal meteen geheel kunt afwerken (het kamertje is onderdeel van de schaal). Nog een voordeel is dat je te allen tijde je schaal later weer kunt opspannen voor bijvoorbeeld onderhoud.

Omdat je met een kamertje de druk naar buiten brengt, moet je er rekening mee houden dat er genoeg hout in je buitenrand overblijft om uitbreken te voorkomen. Scheuren in je voet of houtstuk vragen wat meer aandacht bij je opspankeuze.

Benodigde materialen

De materialen die ik gebruik zijn een faceplate met een diameter van 15 cm en een Stronghold chuck met zwaluwstaart bekken. De gebruikte beitels zijn de afsteekguts, zware schrapers, de platte beitel en de schalenguts van 16 en 13 mm. Verder schuurpapier van Abranet Mirca korrel 100 t/m maximaal 400 en verbeterde houtolie met terpentijn van de deCokerij als afwerking. Ik werk graag met vlakke schaaldelen van ongeveer 6 cm dik en zaag deze rond uit op de lintzaag in schijven van 35cm tot 50cm. De schaal op de foto's is gemaakt met de houtsoort esdoorn met burl of warrel noest structuur.

Het draaien van een schaal

Je begint met opspannen met een zogenaamde vlakke faceplate. Ik gebruik bij grote schalen die van 15 cm die ik met behulp van schroeven vastzet op het hout. Het toerental van je draaibank zal maximaal rond de 600 a 800 toeren per minuut liggen. Deze snelheid is afhankelijk van jouw draaibank en het balans van je hout. Begin daarom op een laag toerental en voer de snelheid langzaam op, trillen is een lager toerental kiezen.

Allereerst maak ik slechts een deel van het centergedeelte van het hout vlak, daar waar het zogenaamde binnenkamertje komt. Dat deel maak ik ongeveer 3 á 4cm groter dan het kamertje. Het vlak dat zo ontstaat wordt de voet van de schaal.

De vorm van de schaal start immers bij de voet, niet aan de rand van de schaal. Stel dat het ruwe hout aan de randen dunner is dan in het

midden, dan zou je houtdikte verliezen als je het gehele stuk hout eerst volledig vlak zou draaien. Het dikteverschil kan je beter opvangen met de vormgeving; de schaal zal immers meestal een gebogen vorm krijgen.

Ik gebruik de chuck van Stronghold met zwaluwstaart bekken. Mijn kamertje wordt dan rond de 13 cm groot met een klemgedeelte die dezelfde schuinite heeft als de zwaluwstaart bekken. Ik gebruik hiervoor de afsteekbeitel en de platte beitel. Ik laat in het centergedeelte een stuk hout staan om bijvoorbeeld mijn logo in te zetten, maar je hebt zo ook meer dikte om erdoorheen te draaien te voorkomen. Iedere houtdraaier kent dit probleem wel; net bij de laatste snede door het middenstuk van je schaal draaien.

De door jou gebruikte chuck heeft de beste grip als de opengedraaide bekken samen nog een zo veel mogelijk gesloten cirkel vormen. Dat bereik

je door het kamertje een diameter te geven die nauwelijks groter is dan de diameter van de eerst nog volledig gesloten bekken.

Vervolgens draai ik de buitenzijde van de schaal in de gewenste vorm met de 13 en 16mm schalenguts. Overgebleven draaisporen haal ik weg met een zware schraper en schuur deze in opvolgende stappen van korrel 120 naar korrel 320 of maximaal korrel 400 met een boormachine met haakse kop. Ik schuur niet hoger (lees: een nog fijnere korrel) omdat het hout je afwerkproduct moet kunnen opnemen. Hogere schuurkorrels verdichten je hout en zorgen dat je afwerkproduct niet in het hout dringt maar alleen op het hout komt te liggen.

Daarna maak ik de faceplate los en gooi de schroeven weg (hergebruik verhoogt de kans op breuk van je schroeven).

Vervolgens monteer ik nu de Stronghold chuck, zet deze op de draaibank en controleer nogmaals of de chuck goed vast staat in het hout. Dan draai ik de binnenzijde van de schaal in de gewenste vorm met de 13 en 16mm schalenguts. Overgebleven draaisporen haal ik weg met een gebogen zware schraper en schuur deze weer in opvolgende korrels tot maximaal korrel 400.

De afwerking

Daarna kan de schaal in de gewenste afwerking. Ik gebruik vaak de verbeterde houtolie van deCokerij verdund met terpentijn van hetzelfde merk. De werkwijze die ik hanteer is na het schuren de verbeterde houtolie in een dunne

laag met een kwast opbrengen. Voor de eerste laag verdun ik met ongeveer 30% terpentijnolie (let op: terpentijn(olie) ≠ terpentine), de tweede laag met zo'n 10 % en de derde laag is onverdund. Zet de olie niet te dik op en haal de overgebleven olie na ongeveer 15 á 20 minuten geheel weg met een pluivrije doek. Dat is belangrijk om tot een goed resultaat te komen.

WOOD

Blanks & Penkits

Uw speciaalzaak voor pen en project kits

Met een ruim assortiment aan :

Houtsoorten

Toebehoren

Lijmen

Pen en project kits

Diverse cursussen in schrijven maken en afwerken I

www.woodblanksandpenkits.nl - Info@woodblanksandpenkits.nl - St. Gerardusstraat 6B 6034 SJ Nederweert-Eind

Radius viert dit jaar haar 30-jarig jubileum. Dat is weer een lustrum, dus organiseren we de houtdraaidag op een bijzondere en voor houtdraaiers toepasselijke locatie.

U bent - eventueel met partner - van harte welkom op 8 juni 2024 in het Nationaal Bomenmuseum Gimborn in Doorn.

De aanvang is om 10.00 uur. Alle afdelingen van Radius zullen zich presenteren met veel werkstukken en demo-draaiwerk. Ook is er een programma voor de partners. Er zullen ook weer een aantal leveranciers aanwezig zijn. In het arboretum treft u een grote verzameling bijzondere boomsoorten aan en u kunt er een mooie wandeling maken.

Graag tot ziens op 8 juni in Doorn!

Adres: Velperengh 13, 3941 BZ Doorn.

Bij aankomst graag de parkeeraanwijzingen volgen.

Bij inlevering van onderstaande bon gratis toegang.

Entreebewijs voor de Radius Leden

Naam _____ **1 persoon**

Adres _____ **2 personen**

Woonplaats _____

omcirkelen wat van
toepassing is

Bon inleveren bij de Entree - geldig voor 2 personen

Op bezoek bij Teunis Harskamp

schaakdraaimeester

Bij de afdeling Lekstroom meldde zich onlangs een nieuw gezicht. Teunis Harskamp was zijn naam en hij kwam tijdens de maandelijkse bijeenkomst met de voor houtdraaiers verheugende mededeling dat hij 'nog wel wat hout over had'.

Dat was, ondanks dat sommige leden slechthorend zijn, natuurlijk niet tegen dovemans oren gezegd. Inmiddels hebben vele leden de weg naar de werkruimte van Teunis in 't Goy (gemeente Houten) gevonden en zijn met planken kersenhout, mutenye, berkenhout, goudenregen of appelboomknoesten weer naar huis vertrokken. De houtschuur van Teunis leek wel de cadeauwinkel van bol.com met als groot verschil dat het niets kost en dat je het zelf moet komen halen.

Bij het bezoek aan zijn werkplaats en houtvoorraad bleek wel dat Teunis een bijzonder vaardige houtdraaier is. Als kind was hij al met figuurzaag bezig en hij ontwikkelde al vroeg zijn liefde voor houtdraaien. Daarbij hielp het wel dat hij een technische achtergrond had. Na eerst jaren bij een aannemer als gezelschap te hebben gewerkt en na een studie van meer dan 10 jaar, kreeg hij zijn akte om les te geven aan de LTS en MTS. Zijn specialiteit was bouwkunde en houtconstructies en hij gaf les in Rotterdam.

De meeste scholen hadden nog geen houtdraaibank en Teunis zorgde ervoor dat uiteindelijk op elke school waar hij les gaf er een kwam te staan, al was het maar een omgebouwde metaal draaibank.

Een draaibank op school gaf Teunis de gelegenheid veel te oefenen en ook was het niet lastig om aan hout te komen. Omdat zijn leerlingen stage liepen bij aannemers, was een verse aanvoer van gangbare maar ook meer exclusieve houtsoorten min of meer gegarandeerd.

Privé had hij ook een draaibank en omdat ze klein behuïsd waren, stond die op de slaapkamer. Stofafvoer was toen klaarblijkelijk nog niet zo'n probleem...

In de beginperiode was zijn specialiteit het maken van spinnenwielen. Hij heeft er zo rond de honderd gemaakt en ze zijn zelfs naar het buitenland verscheept. Teunis laat zien dat er een indrukwekkend aantal te draaien onderdelen in elk spinnenwiel zit. Voor het draaien van het grote wiel ontwikkelde hij met gebruik van een naaimachinemotor een eigen draaibank.

Als je kijkt naar het werk van Teunis dan valt de perfectie van al zijn werkstukken op. Zijn appels hebben de perfecte steel en neus.

Hij gebruikt voor de afwerking onder andere notenolie. Hij maakt die zelf van de noten van een notenboom die bij zijn werkplaats staat. Teunis gebruikte veel tropische houtsoorten. Dat kwam door zijn contact als leraar met een fineerfabriek in België. De kop- en eindstukken van de boom werden vaak weggegooid en die kon Teunis meenemen. Tegenwoordig zijn kersen en essen zijn favoriete houtsoorten.

Zijn productie ligt nog hoog en hij brengt zijn werkstukken bij een lokale interieurhandel. Teunis schrikt wel eens welke bedragen ze vragen en hoe snel zijn werkstukken verkocht worden. Ook toont Teunis zijn werkstukken met vogels waaronder een heel klein exemplaar. Daarbij vergeleken is een kolibrie een olifant.

Voor een tuinderij die ook handelde in bloemen, maakt Teunis werkstukken die passen bij het jaargetijde. Vogels, bloemen, paddenstoelen, kerstbomen.

Op beurzen staat ie niet meer omdat hij niet van dat onderhandelen over de prijs houdt. Mensen

zien vaak ook niet hoeveel tijd en moeite het kost om een werkstuk te maken.

Een andere specialiteit is het maken van schaakstukken. Hij heeft nog twee complete schaakspelen in zijn kelder staan, waarvan een van taxus en goudenregen. Wellicht zijn er belangstellenden onder de lezers.

Naast minuscule werkstukken maakt hij ook grote objecten. Hij maakt weliswaar vooraf een ontwerp, maar uiteindelijk bepaalt het hout zelf de vorm. Daarbij maakt hij gebruik van door hem zelf ontwikkeld gereedschap, gemaakt van oude beitels en vijlen.

Het is jammer dat Teunis altijd alleen heeft gewerkt. Veel beginnende houtdraaiers zouden veel van hem kunnen leren. Het goede nieuws is dat hij zijn houtvoorraad beschikbaar heeft gesteld en inmiddels al diverse keren bij een bijeenkomst van de Lekstroomdraaiers is geweest. Dit leert maar weer eens dat je nooit te oud bent om lid te worden van Radius.

- **Houtsoorten van over de hele wereld**
- **Een snoepwinkel voor houtliefhebbers**
- **Geopend voor grote & kleine projecten met hout**

Maarten Schoutenstraat 2
2741 SZ Waddinxveen
0182 - 303 490

www.houtexclusief.nl

Flevodames

Ab Strijker

In het blad van de Vlaamse Houtdraaier stond in november 2009 een artikel, geschreven door Paul Helsen, getiteld De Prova's. Ik had dat artikel bewaard en kort geleden vond ik het weer.

Ik heb er toen 'Flevodames' van gemaakt. Zowel de Prova's als de Flevodames zijn gestileerde vrouwen in avondjurk die Paul Helsen omschreef als dames in de vier kleuren van de provincie Antwerpen (wit, blauw, geel en rood). Ik heb er toen Flevodames van gemaakt in de kleuren van de vlag van Flevoland: blauw, geel en groen. Bovendien heb ik op de rok van één van de dames ook nog een Franse lelie geplakt, afkomstig uit het wapen van de bekende familie Lely. En de huidkleuren van de dames symboliseren de grote verscheidenheid van de bewoners van Flevoland. Het is dus een werkstuk uit de oude doos, maar wel heel interessant om te maken, omdat er ook nog een onderdeel excentrisch draaien in voorkomt.

Foto 1: De Flevodames

Omdat mijn tekst en foto's nogal afwijken van het origineel van Paul Helsen is het toch een heel nieuw geheel geworden. Maar wel met dank aan Paul Helsen.

Benodigd materiaal

Een balkje, geschaafd 44 x 44 mm, lengte 420 mm. Alle houtsoorten zijn hiervoor wel geschikt, maar niet het zachte red-cedar. Wel geschikt is ook vurenhout, maar het liefst met weinig noesten en heel fijnjarig.

Werkvolgorde

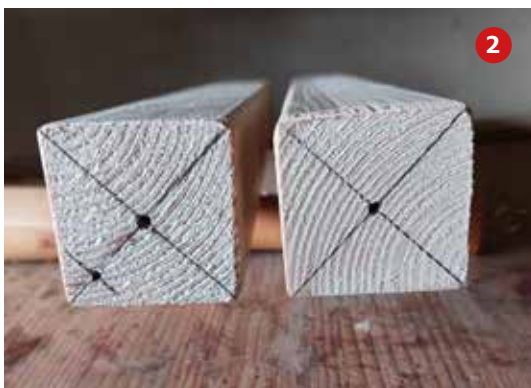

Foto 2: Afschrijven centerpunten

Op de hoofdkant centeren op de diagonaal. Op de voetkant op de diagonaal + 10 mm uit de hoek.

Foto 3: Centrisch opspannen en rond draaien

Let er op dat je de 25 mm rechts vierkant laat. Dit stukje doet later dienst als voetje.

Foto 4: Afschrijven van alle onderdelen

Tussen deze 5 lijntjes komt van links naar rechts: resthout 15 mm, het hoofd 30 mm, de nek 30 mm, bovenlichaam 60 mm, de rok 270 mm (130 en 140 mm).

Foto 5: De slanke rok en voetje draaien.

De diameters zijn van links naar rechts ongeveer 40, 17, 30, 22 en 40 mm. De knieën iets boven het midden. Voetje met de platte beitel insteken tot ca. 25 mm.

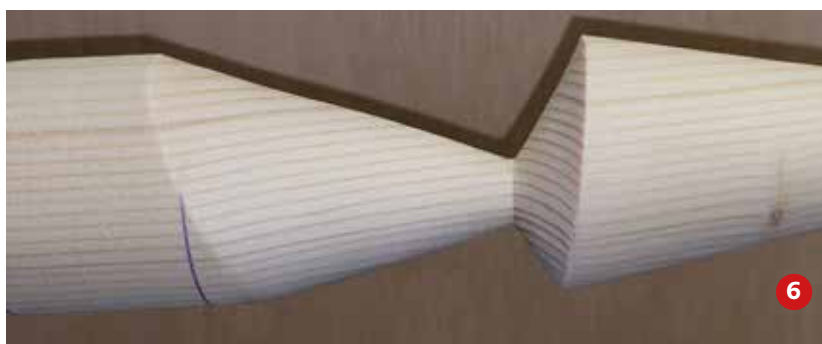

Foto 6: Nu excentrisch opspannen

Dit wordt het interessantste deel: excentrisch draaien. Pas op bij het opspannen: bij de hoofdkant centrisch, bij de voetkant excentrisch. Dus de voetkant bij het tegencentrum. Ook hier mag je best wat van de maten afwijken, maar zijn ongeveer: 40 mm en de taille 15 mm.

Foto 7: Weer centrisch opspannen

Nu nog de twee resterende delen draaien: de nek 10 mm, het hoofd 30 mm.

Als laatste nog een mooi hoedje draaien, helemaal naar eigen keuze.

Uit de werkplaats (3)

Uithollen van onderaf.

Hans van Wijk

Voor het maken van een gesloten holle vorm met smalle opening (vaasje, kruikje, urn) bestaan verschillende technieken, bijvoorbeeld:

- boren van bovenaf zonder veel verder werk
- uithollen van bovenaf na voorboren, geeft erg veel werk om het materiaal uit de holte te peuteren via de smalle opening
- opdelen in twee stukken en beide delen apart uithollen, daarna weer verlijmen en lijmmaad verbergen of accentueren
- van onderaf via de kegelmethode

Het stukje hieronder gaat over de kegelmethode. De methode ontleent zijn naam aan de kegel die van onderaf wordt uitgestoken en later weer wordt ingelijmd.

Ik heb de werkwijze al een tijdje op mijn netvlies staan via een nederlandse houtdraaier, maar een tijdje terug ook gezien in het boekje van Mark Sanger, Turning Hollow Forms.

Kiezen van het hout

De meeste loofhoutsoorten zijn wel geschikt, als het maar niet te zacht of knoestig is want die kegel moet er netjes uitgestoken kunnen worden en weer terug gelijmd. Ik gebruikte beuken met ruwe afmeting plm 130 * 130 * 300 mm om een soort van droog-bloemenvaasje mee te maken.

Stap 1.

Het blok wordt rondgezet en aan beide kanten van een voetje voorzien voor de standaard bekken van 50 mm en plm 8 mm hoogte.

Stap 2.

Span de uiteindelijke bovenkant van het blok in met de klauwplaat / standaard bekken en gebruik het tegencentrum om de onderkant aan te spannen. Zet je leunspaan parallel aan de onderkant van het blok.

Maak een V-groefje om de grootte van de kegelbasis af te tekenen en maak het niet te klein omdat anders de beitel gauw gaat verklemmen. Hou rekening met de maat van het voetje en de breedte van de bekken, dus plm 65 mm.

Stap 3.

Gebruik een afsteekbeitel met diamantprofiel van max. 5 mm en steek het eerste stuk uit, en gebruik een smalere afsteekbeitel als het risico voor verklemmen te groot wordt, of maak de opening groter aan de linkerkant van de groef, dat valt later toch weg. Ga door met uitsteken totdat de kegel los is, goed bewaren en evt de nerf opmerken voor het latere teruglijmen.

NB zorg voor een zweihaak of voor een plaatje multiplex met een hoek van 40 a 45 grad om de hoek van de beitel goed te zetten. Steek zo recht mogelijk uit.

Stap 4.

Bepaal de maximale opening zodat je nog voldoende dikte overhoudt om de kegel later terug te lijmen. Zet een streepje om de nerf aansluiting weer te geven. PS ik deed dat iets te laat.

gebruikte hier geen bril vanwege de markering die het achter kan laten maar het kan wel.

Stap 8.

Haal de punt van het kegeltje af zodat je een plaatje overhoudt met een dikte van minimaal 15 mm. Lijm het terug op zijn plek met gewone PVA houtlijm (wit of geel) of constructielijm en gebruik de verschuifbare kop met tegencenter voor centreren. Let op de nerfrichting. Ik gebruikte naderhand een apart blokje om te persen. Laat tenminste 8 uur drogen.

Stap 5.

Boor het blok van onderaf uit met een Forstner boor (bijv 30 / 35 mm) tot gewenste uitholdiepte.

Hou rekening met uiteindelijke wanddikte. Eventueel kan nu ook de hals al een eind van onderaf doorboord worden.

Stap 6.

Werk de buitenkant bij naar de gewenste vorm. Ik gebruikte een houten prop op het tegencenter om de onderkant in te spannen.

Stap 7.

Hol de onderzijde uit op de voor jou gebruikelijke manier en met het beschikbare gereedschap. Ik gebruikte carbide gereedschap van Crown hiervoor. Let op wanddikte. Ik

Stap 9.

Span de vorm nu omgekeerd in dus het voetje aan de onderkant komt in de klauwplaat en het tegencenter tegen de bovenkant. Werk de buitenkant af tot en met schuren tot K320. Als alles goed is gegaan is het voetje aan de onderkant stevig genoeg zodat je de vorm zonder

bril of zo kunt laten draaien. Zoniet, zet de bril erop en werk de buitenkant later nog een keertje bij.

Stap 10.

Verwijder het tegencenter en boor de gewenste opening van bovenaf tot de onderste ruimte is bereikt. Eventueel werk je die opening in de hals nog bij en af. Doe dat voorzichtig of gebruik een bril.

Stap 11.

Keer het werkstuk weer om op een passende manier bijvoorbeeld met een blokje wat in de opening aan de bovenkant past of klem de hals voorzichtig in een klauwplaat en zet het tegencenter tegen de onderkant.

Werk de onderkant af en haal het voetje zover mogelijk weg maar laat een klein stukje zittten. Haal dat weg -met beitel, lepelsnijmes of dremel en schuur de onderkant netjes glad.

Dit is het eindresultaat zonder afwerking:

En met afwerking:

De Houtdraaierij

Houtdraaiwerk en online winkel voor houtdraaiers

Dealer van

KS o.a.

Stratos en Midi Pro

Oneway

Killinger

Robust

- Draaibanken
- Gereedschappen
- Afwerking
- Persoonlijk bescherming
- Opleidingen en cursussen
- Erkend leerbedrijf

Ronald Kanne - Wardsestraat 15 - 7031 HD Wehl (NL)

www.dehoutdraaierij.nl - info@dehoutdraaierij.nl - +31 653 173 580

HTK-806 Handgereedschapset

Bevat TC-800 Tormek koffer, HTK-00 Opberg Inleg, SVM-45 Messen hulpstuk, SVM-140 Messen hulpstuk, SVM-00 kleine mes houder, SVX-150 Scharen hulpstuk, SVA-170 Bijlen hulpstuk en SVS-38 Gutsen hulpstuk.

HTK-806

EAN Code: 7392485007111

Gewicht: 2,80 kg

Formaat: 308x399x95mm

Nieuw!

TNT-808 Houtdraaiersset

Bevat TC-800 Tormek koffer, TNT-00 Opberg Inleg, TNT-300 houtdraaiers instructieboek, TTS-100 instelmal draaibeitels, MH-380 beschermhoes, LA-120 Lederen wetschijf, SVD-186R Hulpstuk gutsen, SVS-50 Multi hulpstuk en SVD-110 Slijpsteen.

TNT-808

EAN Code: 7392485007104

Gewicht: 3,28 kg

Formaat: 308x399x95mm

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208KT Spijkenisse
Tel : 0181 647535
E-mail : rob@hegner.nl
www.tormek.com/netherlands/nl/

Uit de werkplaats (4)

Een schuurschijf op de draaibank

Chris Braun

Een schuurschijf maken op je draaibank is bepaald niets nieuws, kijk maar op Youtube. Maar ik had nogal wat noten op m'n zang:

- Ik wilde een zo groot mogelijke schijf, uit praktische overwegingen kom je dan 30 cm doorsnee;
- Om zoveel mogelijk stof af te kunnen zuigen moet de schijf binnen een omkasting draaien met een nauwe luchtspleet tussen kast en schijf – maar buiten de omkasting schuren moet kunnen, want sommige stukken hout zijn te lang om er binnen de omkasting mee te kunnen werken;
- Die omkasting moest ook nog eens ondiep blijven, om te voorkomen dat aanvoer van koellucht voor de motor van de draaibank (een Stratos FU230) geblokkeerd zou worden;
- En dan moest het geheel ook nog snel en zonder gereedschap gemonteerd en gedemonteerd kunnen worden.

De oplossing

De schuurschijf heb ik, na wat mislukte experimenten met MDF en goedkoop multiplex, toch maar gemaakt van berken multiplex. De schijf is met boutjes en rampamoertjes vastgezet aan een 100 mm opspanplaat, zodat ik die opspanplaat ook voor draaiwerk kan gebruiken. Om er zeker van te zijn dat een en ander bij hermontage niet verschuift, heb ik nog een multiplex ring precies pas om de plaat heen opgeschroefd en gelijmd. (zie foto 1). Uiteraard is een en ander op de bank rond en vlak gedraaid. Voor het vlak maken van de voorkant heb ik twee stroken multiplex van 30 cm in T-profiel op elkaar geschroefd. Daarna een opengeknijpte schuurband van de bandschuurmachine op de vlakke kant geplakt. Dit superstijve hulpstuk heb ik tegen de volle breedte van de draaiende schijf gedrukt totdat er overal schuursporen waren. Hoezo stoffig?

De voorkant is nu gegarandeerd vlak. De achterkant is uit de hand op de bank vlak geschuurd. Dat alles moest natuurlijk voordat de omkasting klaar was. Dan weet je meteen weer waarom je een afzuiging wil! Op de voorkant van de schuurschijf zit een knap dure klittenschijf geplakt voor schuurschijven met klittenband, waarover later meer. En, niet onbelangrijk, er moeten een paar

gaten in de rand, recht tegenoverelkaar voor de balans. Daar kan een 8 mm pen in om de schijf weer los te draaien (op foto 1 met een pijltje aangegeven). De omkasting bestaat uit twee platen van 9 mm MDF, van elkaar gehouden met latjes van 13 mm (zie foto 2). De ronde gaten in de voor- en achterkant spreken voor zich, het ovale gat onderin de voorkant dient om de afgezogen stof door te laten naar een kistje met aansluiting van de stofzuiger. Belangrijk voor een snelle montage zijn de twee ijzeren plaatjes die aan de voorkant van de omkasting zitten. Ze komen precies tegen de magneetslotjes aan de binnenkant van het kistje.

Het kistje is rechthoekig, 25 x 23 x 21 cm (l x b x h). Als je de zijanten goed parallel zaagt,

komt de bovenkant vanzelf haaks op de schijf te staan. Het kistje heeft geen voorkant, want het komt tegen de omkasting te staan. Het deksel – dat dient als steun voor de werkstukken – zit er klemmend op, met een beetje speling in de langsrichting. In de wand tegenover de schijf zit het gat voor de stofzuigerslang. Onderin zit een flinke handgreep met inslagmoer, met aan de onderkant een dwarshoutje met een doorstekende

bout (foto 3). En uiteraard onderop een precies haaks geplaatste lat, die net-niet-klemmend past tussen de banen van de bank (foto 4).

Bij ingebruikname zet ik eerst de omkasting los op de bank, tegen de vaste kop aan. Vervolgens de schijf op de hoofdas draaien. Dan zet ik het kistje op de bank. Even morrelen om het dwarshoutje dwars onder de banen van de bank

te krijgen, vervolgens losjes aandraaien. Nu het kistje en de omkasting naar elkaar toe schuiven, tot de magneetsnappertjes aan elkaar klikken. Even uitrichten, zodat de schijf net wel – of net niet – binnen de omkasting valt, stevig vastzetten

en de deksel erop leggen. Door de eerder genoemde overlange speling van het deksel kan ik de lichtspleet tussen deksel en schijf heel precies instellen. Stofzuiger eraan – et voila!

En werkt het ook? Wat stofafzuiging betreft zeker. Bij gebruik met stofzuiger is er geen zichtbaar stof te bespeuren, ook niet als de schijf net buiten de omkasting komt. Ook dan stroomt de aangezogen lucht met schuurstof tussen schijf en omkasting door. Zonder stofzuiger met de schijf binnen de omkasting is er wel veel minder stof dan met een geheel vrijstaande schijf, maar leuk is toch anders. Wat betreft de precisie ben ik minder tevreden: de klittenband bevestiging heeft de neiging een beetje in te deuken als je ook maar iets teveel druk zet. Gevolg is dat de geschuurde kant een hele kleine ronding krijgt – en voor segment draaien wil je echt vlakke kanten die koud verlijmd kunnen worden. Ik denk dat ik daarvoor een tweede schijf nodig heb, met verlijmde of zelfklevende schuurschijven. Of heel voorzichtig schuren natuurlijk, maar dat is mijn aard niet helemaal. Net als bij de “steady rest” a.k.a. bril van Bas Barthen in nummer 120 van ActieRadius, geldt ook hier dat zelfdoen niet hetzelfde is als goedkoop. De opspanplaat, het multiplex en de klittenschijf kosten samen zo’n 120 euro, en dan reken ik het MDF en goedkope multiplex van eerdere pogingen nog niet mee. Maar het voldoet wel aan (bijna) al mijn eisen en dat is nergens te koop!

Het grootste bezwaar: kistje, omkasting en schijf moeten ook weer ergens opgeborgen worden... zucht.

Ingezonden werkstukken

Deze keer weer een verzameling van ingezonden werkstukken.
Wij zijn hier blij mee, blijft u vooral inzenden.

- 1: Ring of fire, Bert Rosbach
- 2: Ornamenten, Jos Huibers
- 3: Fossilafdruk, Jan Karreman
- 4: Ster knotsen, Nico Oosthoek
- 5: Vogelhuisjes, Pim Muiser
- 6: Kandelaar Paaskaars, Ruud Philips
- 7: Segmentschaal, Kees van der Graft
- 8: Vaasje, Jan van Kol

Foto 3 Dit stuk hout lag jarenlang in de kersenboomgaard van de burens waar ik dagelijks met de hond door liep. Hoe het is ontstaan? Ik weet het niet. Wellicht een tak of stam die omgebogen is en verder gegroeid is en later door de fruittelers afgezaagd is waarna deze jarenlang bleef liggen, hetgeen te zien is aan het hout. Ik vond het stuk weer terug in mijn voorraad en draaide er zo maar enkele groeven in waarna het wat op een fossilafdruk leek. Directe conclusie niets meer aan doen!

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws - Agenda - Advertenties

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook door leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelings-contactpersoon waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:
Jan v.d. Berg, tel. 040 2122076
jmhmvdenberg@hotmail.com
Bijeenkomsten in 2024:
13 april, 18 mei, 14 september, 19 oktober, 16 november.
De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw ReVaBo, pastoor Bruggemanlaan 33A, 6861 GR Oosterbeek, van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling Dommeldraaiers

(Schijsdijl-Den Bosch)
Afdelingscontactpersoon:
Jan van Kol, tel. 0493-707443 of 06-44608567
jvankol@gmail.com
Onze bijeenkomsten worden gehouden in, in Tuinrijk Cello, Hoogstraat 36A, 5271 SW St Michielsgestel
Bijeenkomsten in 2024:
zie website www.houtdraaien.com

Afdeling Drechtstedendraaiers

(Dordrecht riviereneilanden - Hoekse Waard)
Afdelingscontactpersoon:
Marco Dubbeld, tel. 06-41470988
m.dubbeld7@gmail.com
Bijeenkomsten in 2024:
6 april, 25 mei, 6 juli, 7 september, 19 oktober, 30 november
De bijeenkomsten worden gehouden van 9.30 - 12.30 uur in het Ambachtshonk, Patersweg 53, 3314 HT, Dordrecht.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon:
Wim Meijboom, tel. 06 21333500
wimmeijboom@mbm2.nl
Bijeenkomsten in 2024:
15 april, 27 mei, 1 juli, 14 oktober, 11 november, 16 december
De bijeenkomsten worden gehouden Hoeve Vredevelt, Zeeasterweg 15 in Lelystad.

Afdeling Gouwe Groep

Afdelingscontactpersoon:
C.J.W. (Kees) Dekker
info@cjwdekker.nl 06-16878100
Bijeenkomsten in 2024:
18 april, 23 mei, 20 juni, 19 september, 24 oktober, 14 november, 12 december.
De bijeenkomsten vangen aan om 19.00 uur en worden gehouden bij Doornekamp Woodspecials Henegouwerweg 21A, 2741 KS Waddinxveen

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon:
Wiebe Damstra, tel. 023 5328736
info@meerstad.nl
Bijeenkomsten in 2024: Nog niet bekend
De bijeenkomsten worden gehouden op donderdagmiddag. Informatie over de plaats bij de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:
Martien van Vliet, tel. 06 299 431 00
martien_van_vliet@outlook.com
Bijeenkomsten in 2024:
26 april, 31 mei, 28 juni, 9 aug, 13 september, 18 oktober, 22 november.
In de zaagmolen De Salamander in Leidschendam. Zodra de maatregelen dat toelaten in Wassenaar. In beide situaties wordt bezoek beperkt toegelaten en na overleg met Martien van Vliet 06 29943100, martien_van_vliet@outlook.com

Afdeling Achterhoek Twente

Afdelingscontactpersoon:
Wim Kluck, tel. 06-51352225
wim@kluck.nl
Bijeenkomsten in 2024:
Elke 1e maandagavond van de maand.
De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Stichting de Stoomhoutzagerij NAHUIS, Winterswijkseweg 47, 7141 DM Groenlo

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon:

Willem v.d. Schors, tel. 0594 213326

wmvdschors@gmail.com

Bijeenkomsten in 2024:

11 mei, 28 september, 23 november.

De bijeenkomsten worden gehouden op de

locatie Vrijgemaakt Geref. Kerk,

Kon. Wilhelmina laan 1, 9422 EG Smilde,

tel 0592-412375;

bijeenkomsten om 10.00 uur,

inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Informatie: info@houtdraaibaak.nl

Bijeenkomsten in 2024:

Worden bekend gemaakt op de website.

De bijeenkomsten worden gehouden in

het dorpshuis "de oude school",

Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en

beginnen om 19.30 uur

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

Bert Rosbach, tel. 010 4184786

a.rosbach@chello.nl

Bijeenkomsten in 2024:

zie website: www.houtdraaien.com

Inlichtingen bij Bert Rosbach.

Afdeling Utrecht,

Werkgroep 'De Lekstroom'

Afdelingscontactpersoon:

Ruud Philipsen, tel. 078 6162310

ruudph@kpnmail.nl

Bijeenkomsten in 2024:

10 april, 22 mei, 3 juli, 14 augustus, 25

september, 6 november, 18 december.

Bijeenkomsten allemaal in Locatie

Museumwerf "Vreeswijk".

Wierselaan 113, 3433 ZS Nieuwegein

van 13.00 – 16.00 uur.

Afdeling Veluwedraaiers

Afdelingscontactpersoon:

René Künzel

veluwedraaiers@gmail.com

Tel. 06-21596565

Bijeenkomsten in 2024:

Worden bekend gemaakt op de website.

Vrije Academie Nunspeet

Stationslaan 28 Nunspeet (neem vooraf

contact op)

De bijeenkomsten worden gehouden in

verschillende plaatsen (zie boven).

Afdeling Vormgeven

Afdelingscontactpersoon:

I. Feith, tel. 06-46753630

ietfeith49@gmail.com

Bijeenkomsten in 2024:

Info op de website

Locatie nog vast te stellen.

Info verkrijgbaar bij Bert Rosbach:

010 4184786

Afdeling Westfriesland

Afdelingscontactpersoon:

Roelof Jan Zilver, tel. 06-53490488

rj.zilver@gmail.com

De bijeenkomsten in 2024 zijn:

18 april, 30 mei, 4 juli, 22 augustus, 3

oktober, 14 november, 19 december.

Er zijn 2 draaibanken, chucks en beitels

aanwezig.

Neem een werkstuk, stuk hout,

gereedschap, idee of probleem mee.

Soms staan ook (op verzoek) diverse

slijpmachines klaar om te leren slijpen.

Afdeling Zeeland/West Brabant

'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon:

Ed Peperkamp, tel. 06 53713644

ethpeperkamp@ziggo.nl

Bijeenkomsten in 2024

Iedere eerste zaterdag van de maand

(niet in augustus).

De bijeenkomsten worden gehouden in

Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk

27 te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Afdeling Maastricht/Heuvelland

De eerste bijeenkomst op 7 februari 2024

zal plaatsvinden op het adres Tromputte

16 Margraten. Aanmelden voor deze

bijeenkomst kan via Email naar het

volgende adres:

radiusmaastrichtheuvelland@gmail.com.

Afdeling De Zuiderling

Afdelingscontactpersoon:

Iris Laven

info@lavenhofje.nl

De bijeenkomsten worden 10 keer per jaar

gehouden in Kerkrade, Zuid-Limburg

Voor meer informatie kunt u kijken op

www.lavenhofje.nl

Radius Live

Afdelingscontactpersoon:

Gijs Schoonderbeek gws1@home.nl

Iris Laven info@lavenhofje.nl

De demonstratie wordt 4 x per jaar online

gehouden via Zoom. Voor meer informatie

kunt u kijken onder de knop Radius Live.

Verkoop i.v.m. beëindigen hobby.

Bij interesse kunt U mailen om meer informatie en/of eventuele foto's:
wimenellyvangeel@gmail.com of 06-50260204

FIGUURZAAG MACHINE € 10
METAALBOREN SLIJPMACHIEN € 5
SLAGBOORMACHINE € 15
SET LIJMTANGEN 15 STUKS € 25
KLEINE HOUTEN WERKBANK MET BANK-
KLEM € 50
LINTZAAG SCHEPPACH 220 VOLT € 150
MAKITA AFKORTZAAG 220 VOLT € 125
KOLOMBOORMACHINE EINHELL
220 VOLT € 100
AFZUIG MACHINE SCHEPPACH
340 VOLT € 75
VLAK/DIKTE BANK MET FREES HULPSTUK
340 VOLT € 175
INCL FREESKOP EN BEITELS

CIRKELZAAG MACHINE SCHEPPACH 340
VOLT CA 2 ½ JAAR OUD € 375,
INCL 4 EXTRA ZAAGBLADEN
FESTO HANDCIRKELZAAG MET ZAAGTA-
FEL EN LANGSGELEIDING € 225
MAKITA VLAKSCHUURMACHINE € 50
AUTOKRIK MET MOMENTSLEUTEL € 25
3 SCHARNIERBARE OPRIJ STROKEN
DRAAGVERMOGEN 200 KL P/ST € 150
ALTREX VOUWBARE LADDER ALS STEI-
GERTJE TE GOEBRUIKEN € 50
REPROZAAG IN KOFFER 25 EURO
HAAKSE SLIJPER IN KOFFER BOSCH € 30
BOVENFREES BOSCH € 30 EURO

Draaibank Wabeco

Tafelmodel Houtdraaibank type "Wabeco 2500" met kopieërbalk,
samen geleverd met enkele beitels en instructieboekje.

Deze machine mag opgehaald worden voor € 150,-

Heeft u interesse stuur dan een berichtje naar: robhinse@hetnet.nl

SHELLAWAX

hèt product voor houtdraaiwerk met glans

info, bestellen, demonstratie aanvragen
WWW.WOODTURNING-POLISH.EU
info@woodturning-polish.eu +31 6 27846808

Colofon

Lidmaatschap

Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk:

A jaarcontributie € 30,00 plus het laatst uitgekomen tijdschrift in het jaar van inschrijving. Leden buitenland € 32,50.

B begunstiger € 15,00 per jaar

(Begunstigers zijn volwaardig lid en hebben stemrecht. Zij ontvangen echter geen AktieRadius)

De inschrijf- en administratiekosten bedragen voor elk van deze mogelijkheden € 7,50.

Men is lid van de Vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de verschuldigde contributie en de kosten zijn ontvangen.

Adreswijzigingen dienen tijdig doorgegeven te worden aan de ledenadministrateur, die zorgt voor de verdere verspreiding hiervan.

Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid minstens 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen. Op de website van RADIUS www.houtdraaien.com vindt u onder contact een digitaal inschrijfformulier.

Rabobank BIC code: RABONL2U

Rabobank IBAN code:

NL54RAB00396 3723 17

Bestuur

Voorzitter: Bert Dusseljee,
Wintertaling 14, 3181 MH Numansdorp
tel. 06-12 55 31 21

e-mail: info@houtdraaien.com

Secretaris: Vacature

e-mail: info@houtdraaien.com

Penningmeester:

Jurriaan (J) Kalkman

Waalbandijk 68, Beneden-Leeuwen

tel. 06-45 86 24 21

e-mail: info@houtdraaien.com

Leden: Jurriaan (J) Kalkman, Marcel (M.) van Berkel, Henk (H.A.) de Rijk, Chris (C.) Jansen

Ereleden:

M. Douma, R.M. Wetzels, Ruud Philipsen.

Ledenadministratie:

Jurriaan Kalkman

e-mail: ledenadministratie@houtdraaien.com

Advertenties

Neem contact op met de redactie.

Redactie

Eindredacteur: Henk (H.A.) de Rijk,
Meeuwenlaan 37, 2421 ED Nieuwkoop
tel. 06 25 41 26 76

e-mail: info@houtdraaien.com

Redactieleden: Nico Oosthoek, Bas Barthen, Flip van de Waardt.

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen uiterlijk 6 weken voor de verschijningsdata per e-mail aan te leveren. Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten de verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Kijk ook eens op de website van Radius naar de instructiefilmpjes:

www.houtdraaien.com

BAPTIST WEEKENDSHOW

ZATERDAG 25 MEI 2024
ZONDAG 26 MEI 2024

PAPENDAL, ARNHEM

Ter ere van het 40-jarig jubileum
organiseert Baptist Arnhem het
grootste houtbewerkingsevenement
in haar geschiedenis:

de **Baptist Weekendshow!**

Er staan meer dan 50 stands met
demonstraties van
houtbewerkingsgereedschappen
en -machines.

**PROGRAMMA EN TICKETVERKOOP OP
WWW.BAPTIST.NL/WEEKENDSHOW**